

LA POLÍTICA EXTERIOR DE LA UNIÓ SOVIÈTICA1

Lev Trotski

publicat el 16 de juny de 1934

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “La política exterior de la Unión Soviética.”, en, Escritos, Tomo VI, volumen 1, Editorial Pluma, Bogotá, 1976, pp. 21-28.

La política exterior soviètica ha pres un caire decididament antileninista, en particular a partir del reconeixement de la Unió Soviètica pels Estats Units.

En primer lloc, aqueix reconeixement només ha estat assegurat una vegada que el capitalisme nord-americà s’ha convençut per complet que la Tercera Internacional ja no serveix, en general, com a instrument de la revolució mundial i, en particular, com a incitació i inspiració revolucionària per a la massa treballadora nord-americana. En segon lloc, i a fi de recalcar la seua bona voluntat, la burocràcia stalinista ha declarat oficialment que el president Roosevelt representa el capitalisme nord-americà pacífic, que busca honestament una solució democràtica i pacifista per a les contradiccions i conflictes imperialistes dels nostres dies.

En data recent l’ambaixador soviètic a Washington, Alexander A. Troianovski, declarà que l’URSS i Estats Units haurien de trobar un “terreny comú”, en un esforç tendent a “assegurar el desarmament total o parcial”. “La política externa de la Unió Soviètica (continuà dient) mostra una creixent activitat a favor de la pau [...] Saludem, des d’aquest punt de vista, la represa de les nostres relacions normals amb Estats Units. Allò que el nostre país considera més important en les relacions amistoses amb Estats Units no és l’obtenció d’avantatges materials sinó l’èxit de la pau internacional.”

Difícilment pot hom dubtar de l’amor per la pau de Troianovski, especialment tenint en compte altres declaracions seues. La causa de la pau (afirmà) “era tan important que havia de prevaler sobre qualsevol altre problema.” I entre ells mencionà les més importants contradiccions econòmiques de la nostra època. “Tots els problemes secundaris [!], com ara els dels deutes, la competència comercial, les tarifes, etcètera (va explicà) “han de solucionar-se, tan aviat com siga possible, per mitjà de convenis mutus i la satisfacció mútua, perquè aquestes qüestions relativament petites [!] vicien l’atmosfera internacional i desbaraten els esforços amistosos per consolidar la pau.”

És possible que el benemèrit ambaixador stalinista realment vullga dir això? Haurà oblidat per complet les ensenyances de Lenin sobre les causes econòmiques de la guerra? Hom hauria de recordar-li a Troianovski que en L’imperialisme: etapa superior del capitalisme, Lenin prova realment que les

qüestions “secundàries” i “petites” que l’ambaixador menciona constitueixen l’arrel mateixa de la guerra imperialista, en particular, i de tota guerra en general. O potser açò és trotskisme contrarevolucionari, Monsieur l’Ambassadeur?

En la mateixa línia, els stalinistes han publicat en l’exterior una novíssima interpretació del capitalisme i de l’imperialisme que consisteix en dividir les nacions capitalistes en dues categories: les amistoses, democràtiques i pacifistes i les bel·licoses, feixistes i agressives. (Aquesta és, precisament, la teoria de la Segona Internacional.) En la primera categoria s’allisten Estats Units, França, la Petita Entente i probablement Anglaterra; en la segona s’hi troben especialment Alemanya i Japó.

Seguint avant amb aquesta filosofia política antimarxista, Litvinov està embrancat en conversacions tendents a un “enteniment” amb la imperialista França. Frederick T. Birchall, corresponsal del New York Times a Berlín, diu que “[...] juntament i paral·lela amb el conveni militar, s’entén que s’ha arribat ja a un complet acord quant a l’ingrés de Rússia en la Lliga de les Nacions. La incorporació es produirà tan prompte com siga possible, amb l’entusiàstic suport de França que, amb l’excusa de les negociacions de desarmament [note’s bé açò!], enviarà a Ginebra, en data pròxima, una imponent delegació [...] A França, està preparat l’ambient per a saludar amb entusiasme l’enteniment amb Rússia [...] com a garantia addicional de pau per a Europa i seguretat per a França. Després, França estarà disposada a conversar sobre el desarmament.

Aquesta maniobra es porta a terme en nom de Marx i Lenin (expliquen els stalinistes) a fi d’assegurar-nos aliats (!) per al cas d’un probable atac a l’URSS per part del capitalisme feixista i bel·licós, és a dir d’Alemanya i Japó. De la mateixa manera, es facilita també l’ingrés de la Unió Soviètica a la Lliga de les Nacions, caracteritzada pel Tercer Congrés Mundial de la Internacional Comunista com “el monopoli internacional format pels estats victoriosos per a l’explotació dels seus competidors derrotats i dels pobles colonials”.

Actualment, Pravda, òrgan oficial de la burocràcia stalinista, explica la política de la Lliga de les Nacions de la manera següent: “De fet, que s’hagen retirat de la Lliga de les Nacions Japó i Alemanya (països que ni tan sols tracten de dissimular la seua determinació de satisfer les seues ambicions imperialistes mitjançant la multiplicació del seu armament, les usurpacions i les guerres) planteja la qüestió que potser la Lliga pogués, en certa manera [quanta cautela!] transformar-se en el centre de les forces conjuntes disposades a postergar la definició sagnant de les disputes i generar, almenys, algun enfortiment de la pau.” I Karl Radek agrega: “El perill de guerra contra l’URSS no prové de la Lliga, sinó dels que s’oposen obertament a ella i dels reaccionaris anglesos.”

Les Tesis i Resolucions del Tercer Congrés Mundial de la Internacional Comunista sostenen una altra conclusió. “La nova organització internacional del treball s’estableix amb el propòsit d’organitzar l’acció unida del proletariat

mundial, que aspira a una sola meta: l'enderrocament del capitalisme, l'establiment de la dictadura del proletariat i d'una república soviètica internacional per a l'eliminació total de les classes i la realització del socialisme, primer pas cap a la comunitat comunista.”

El stalinisme ha liquidat tot això. En el seu lloc, ha col·locat les aliances militars amb el capitalisme i la insana teoria del socialisme en un sol país. Al marxisme leninisme del Tercer Congrés Mundial l'anomena hom avui trotskisme contrarevolucionari. I com a prova d'això, el govern imperialista francès persegueix, avui, el camarada Trotski per contrarevolucionari!

Si esclata una guerra imperialista, aquesta nova política stalinista posarà en perill, no sols la Unió Soviètica sinó també les esperances de la revolució mundial. Si l'URSS ingressa en la Lliga de les Nacions i es nuga així al carro imperialista de França i la Petite Entente, o si es transforma en membre de la Conferència Permanent de la Pau, quedarà demostrat, en un o altre cas, que la Unió Soviètica està de banda dels bandits capitalistes més poderosos. D'aquesta manera es renuncia a l'emancipació dels oprimits per mitjà de la revolució proletària i la Unió Soviètica es transforma en peó (i a la llarga, en víctima) d'escac dels imperialistes.

Aquesta política, que avui es dirigeix, principalment, contra Alemanya, és conseqüència inevitable de la covarda traïció del Partit Comunista Alemany als obrers i les masses semiproletàries del seu país, comesa seguint les ordres directes de Stalin. Abans es sabotejà la revolució alemanya fent honor a la pau i els crèdits. Ara, sota l'amenaça de Hitler, Stalin i Cia., es giren vers la França imperialista per a detenir-lo. És a dir, per a desorientar la seua política de Drang nach Osten (expansió cap a l'Est).

Com de costum, la burocràcia stalinista no calcula l'efecte que la seua orientació tindrà sobre les masses alemanyes. Per haver perdut la fe en la revolució mundial i, més particularment, per desdenyar l'ajuda revolucionària que les masses alemanyes podrien brindar-li en cas d'un atac feixista, Stalin li fa, una vegada més, el joc a Hitler. Goebbels ja ha dit per ràdio, a l'ample i al llarg de la sagnant Alemanya, que la Unió Soviètica ha format amb la profundament odiada França, una aliança tècnica-militar contra el poble alemany. I així s'espren l'última gota de sang revolucionària de les venes dels obrers alemanys. Aquesta és l'última punyalada a traïció.

L'imminent fracàs de la Conferència de Desarmament obre una perillosa perspectiva per a la Unió Soviètica. Anglaterra no pot permetre que França augmente el seu poder a Europa continental. Tampoc tolerarà que Alemanya siga humiliada i aixafada encara més. Recolza les propostes alemanyes de rearmament i manté bones relacions amb Japó perquè necessita tant a Alemanya com a Japó, almenys com aliats potencials, per tal de conservar el seu dilatat imperi.

Portada fins a les seues últimes conseqüències, l'actual política de la Unió

Soviètica la condueix a enredar-se en les intrigues de l'imperialisme i assesta el colp de gràcia al moviment proletari mundial.

Òbviamment, semblant situació, exigeix la creació d'un nou partit i d'una nova (Quarta) internacional.

¹“La política exterior de la Unió Soviètica.”, *The Militant*, 16 de juny de 1934.